

TURGUT CANSEVER

1920 yılında Antalya'da doğdu. İstanbul Güzel Sanatlar Fakültesi Mimarlık Bölümü'nü bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden sanat tarihi doktoru ve doçent unvanına sahip oldu. 1959-60 Marmara Bölgesi Planlama Teşkilatı Başkanlığı yaptı. 1961 yılında da İstanbul Belediyesi Planlama Müdürlüğü görevinde bulundu. 1974-75'te Dünya Bankası İstanbul Metropol Planlama Projesi'ne başkanlık yaptı. Avrupa Konseyi Türk Delegasyonu görevinde bulunan Cansever, İstanbul ve Ankara Belediyelerinde metropol planlama, yeni yerleşmeler, kent merkezleri ve koruma danışmanlığı görevlerinde bulundu. Turgut Cansever'in yayımlanmış kitapları arasında "Şehir ve Mimari", "Ev ve Şehir", "Kubbeyi Yere Koymamak", "Şehir ve Mimari Üzerine Düşünceler" ve "İstanbul'u Anlamak" bulunuyor.

Cansever, Türk Tarih Kurumu binası, Ahmet Erteğün Evi yenilemesi ve 3 otel ve 500 evden oluşan; Demir Evleri Projesi ile 3 defa Ağa Han Mimarlık Ödülü'nü kazanmıştı

Kaybolan Değerlerimiz

MİMAR ALI YILMAZ ÖRNEK

► İlim, Hikmet ve Sanat adamıydı... Millî değerlere aşina ve dosttu... Eşyayı okur ve anlamlandırır, eserden sanatkarın gönül ve temel değerler dünyasına ulaşmak ister, kainat aynasından yaratılıştaki ilahî hikmeti kavramaya çalışırdı. Vahye dayalı İslam medeniyetinin ve Türk toplumunun bir mensubu olduğunu müdrikti. İşte bu sebepten dolayı da ferd ve toplum planında, evrensel sorumluluğunun ve sorumluluklarımızın bilincindeydi. Okudu, dinledi, baktı ve gördü, çok düşündü, açılan perdelerin ardından yazdı ve şöyle söyledi:

"Mimari, insan ile varlık arasındaki ilişkiyi düzenleyen disiplindir ve mimarın görevi; dünyayı güzelleştirmektir. Gelecek nesiller, tarafımızdan, iptilacı, gayri ahlaki ve çirkin bir ortamda yaşamaya mahkum edilemez. Dolayısıyla; Mimarlığın bir üst düzey

"Kültürel standartlar ; inanç, düşünce ve sanat alanlarının ortak temelleri üzerinde "BÜTÜN" ün bilinci ile kurulabilir."

yaklaşım ile yönlendirilmesi gerekir."

"İnsanın en büyük erdemi şehir kurma erdemidir". (Eflatun)

"İslam dini; bir şehir dinidir. İslam şehri , insan yerleşimleri açısından, insanlık tarihinin en müstesna ürünüdür. Ve onun birer örneği olan Osmanlı şehirleri ; güzelliğin her alanda en üst seviyede yaşandığı yerler olmuştur."

"İstanbul'un fethi, mimari fetihle tamamlanarak madde planında da taçlandırılmıştır. İslam kültürü ; tarih boyunca oluşan madde ve mana bağlamında büyük çelişiklere büyük çözümler getirmiştir. Biz maalesef son yüzyıl

çinde bin yıllık kültür varlığımızı ve İnsanlık tarihinin bu en yüksek çözümlemesini yok ettik. Herşeye rağmen bugün ; mimaride yeni yöntemleri ortaya koyabilecek tek ülke ; Türkiye'dir."

"Hayat çeşitlilik içinde bir standartlar düzenidir."

"Kültürel standartlar ; inanç, düşünce ve sanat alanlarının ortak temelleri üzerinde "BÜTÜN" ün bilinci ile kurulabilir."

"Halkımız ve kültürümüzün temel davranış tercihleri, evrensel geçerlilikleri sebebi ile de terk edilemeyecek temellerdir. Dolayısıyla yeni konut ve şehir tasarımı ve inşaat programının , halkımızın 15 asırlık İslami kültür birikiminden hareket edilerek oluşturulması zaruridir. " O şimdi, sahibine ve ümid ediyoruz ki, O'nun vasi rahmetine ulaştı... Türabi Baba Tekkesi Şeyhi'nin torunu türaba döndü... Şanı Yüce Allah(c.c) taksiratını affetsin... Eksiklerini tamamlasın ve bağışlasın..."

Kederdide ailesinin, sevenlerinin ve Türk Milletinin başı sağolsun...

Merhum Turgut Cansever'in cenaze namazına katılan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn.Kadir Topbaş; "Bugün büyük bir değeri yitirmenin acısı içindeyiz.

Kendileri, sohbetleriyle, bilim adamlığıyla ve insanlığıyla örnek bir şahsiyetti

Kendi tarzını oluşturmayı başarmış bir kişiydi.

Belediyenin Kültür Vadisi Projesi'nin şekillendirilmesinde büyük emeği olmuştur. Bizim gibi meslektaşlarına hep örnek olmuş ve ilk günkü meslek heyecanını hiç yitirmemiştir.

Mimarlık camiasının başı sağ olsun. Kendisine Allah'dan rahmet , aile fertlerine ve tüm sevenlerine de sabırlar diliyorum" demiştir.

Basında çıkan haberler...

Bir savaştan sonra

Cansever, Türk Mimarlığını çok severdi. Ömrünü "can"ından çok "sevdiği" mimarlığın toplum yaşamında yasal zemine oturmasına vakfetti. Mimar olarak yaptıkları kadar mimarlık mesleği için yaptıkları tüm Mimar Odalarının bugüne kadar yaptıklarından fazladır.

1977 yılından beri her üç yılda İslam kültürünü başarıyla yorumlayan çağdaş tasarım, sosyal konut, toplumsal gelişim, restorasyon, yeniden kullanım ve bölgesel koruma projelerini kapsayan mimarlık ürünlerine verilen, (mimarlığın Oskarı sayılan) Ağa Han Mimarlık Ödüllerinin ilk ikisini Türk Tarih Kurumu binası ve Ahmet Erteğün Evi yenilemesi ile alan usta, Bodrum'un 9 km. kuzeyindeki Mandalya Koyu'nda toplam 3 otel ve 500 evden oluşan; Demir Evleri Projesi ile hat trick yaptı ve üç kez Ağa Han Mimarlık Ödülü almış dünyadaki tek mimar unvanını kazandı Nur içinde yatsın.

Hıncal ULUÇ-SABAH

'Yapacak çok işlerimiz vardı!'

Kaybettiğimiz, sadece büyük bir mimar, şehirci ve düşünce adamı değil, doğru bildiği yolda kavgasına tek başına devam edecek cesarete sahip, yaptığı işi ciddiye alan ve başladığı her işi aynı titizlik ve ciddiyetle bitirmek isteyen, bu yüzden kısa yoldan

neticeye ulaşarak daha çok kazanmak isteyenlerin hiç çalışmak istemedikleri bir karakter âbidesiydi..

Bildiğiniz gibi, Cansever Hoca, kaynağını çok aradığı bir hadis-i şerife dayanarak sanatın asıl vazifesinin dünyayı güzelleştirmek olduğunu söyler, estetiğini ve mimari felsefesini bu görüşe dayandırır. Onun mimarlığı, mimarlığı çok aşar ve üzerinde yıllarca düşünülmüş bir felsefeye dayanır

Evet, büyük bir mimarı ve seçkin bir tefekkür adamını kaybettik..

Cansever Hoca'nın eserleri ve fikirleriyle yolunuzu aydınlatmaya devam edeceğini biliyor, kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına ve dostlarına başsağlığı diliyorum.

Beşir AYYAZOĞLU- ZAMAN

Bir Büyük Yolgösterici: Turgut Cansever

Turgut Cansever öldü: Onun ölümlüyle birlikte, Türk entelektüel

hayatında yol açıcıların sonuncusunu da yitirmiş olduk.Yol açıcıların sonuncusu,-evet, çünkü, medeniyet kopmaları sırasında yaşanan zihinsel krizlerden nasıl çıkılabileceğini gösteren bir neslin son temsilcisi idi Turgut Cansever.

Entelektüel olmadan mimar olunamaz! Turgut ağabey'in söyleminin mümeyyiz vasfı bu idi. Ona göre, mimarlık, "varlığın bütün alanlarını kapsayan bir disiplin'di. Yapılar, hayat düzenimizin çerçevesini oluştururken, hayat tarzımızı da şekillendirmekteydi". Bunun anlamı, bir toplumun mimarisinin, o toplumun kültürünün bir göstergesi olduğuydu.

Turgut Cansever öldü, ama, ondan tıpkı öteki yol göstericiler gibi, çok söz edilecek. Yeri ise, bundan böyle, 'Allah'ın azametinin ve cemâl sıfatının' en mükemmel şekliyle tecelli ederek güzelleştirip süslediği mekândır: Cennet-i Alâ!

Hilmi YAVUZ-ZAMAN